

MANDATUL PARLAMENTAR ÎN ROMÂNIA

*Prof. univ. dr. Benone Pușcă
Lect. univ. dr. Andy Pușcă
Universitatea "Danubius" din Galați*

La notion de mandat est une création romane. Dans le cadre du droit public, on peut observer que le mandat ne respecte plus ni la définition ni les caractéristiques du mandat de droit privé. Le mandat parlementaire est différent de celui de droit privé par le contenu, parce que les droits et les obligations sont établis par la Constitution, par les règlements de fonctionnement des Chambres ou par les lois électorales.

La notion de mandat parlementaire présente les suivantes caractéristiques: la généralité, l'indépendance et l'irrévocabilité.

Dans l'exercice de son mandat, le parlementaire doit se réjouir d'une protection spéciale contre les ingérences, les agressions et les menaces concernant son activité. Dans le cadre du système des moyens de protection du mandat parlementaire on peut inclure les incompatibilités, les immunités et les indemnités.

I. Noțiunea și natura juridică a mandatului parlamentar

Noțiunea de mandat este o creație romană. Juriștii romani au fost cei care au încercat să folosească pentru prima dată noțiunea de mandat și în dreptul public, fără a respecta însă definiția și caracterele celui de drept privat.

Potrivit dreptului privat, „mandatul este un contract prin care o persoană numită mandatar se obligă să încheie acte juridice pe seama altei persoane numită mandant, care îi dă această împuternicire și pe care îl reprezintă.”¹

În dreptul public, vom observa că, mandatul nu mai respectă nici definiția și nici caracterele celui de drept privat. Astfel, datorită caracterului votului, tipului de scrutin, alegătorii nu mai acordă mandatul în considerarea unei persoane, ci în considerarea unei doctrine.²

Mandatul parlamentar este explicat în dreptul public, în general, ca fiind o funcție publică cu care membrii camerelor parlamentare sunt investiți prin alegere, funcție al cărui conținut este determinat prin Constituție și în virtutea căreia fiecare parlamentar reprezentant al poporului (națiunii), concură la exercitarea suveranității.³

Mandatul parlamentar se deosebește de mandatul din dreptul privat în ceea ce privește conținutul, deoarece drepturile și obligațiile sunt stabilite prin Constituție, regulamentele de funcționare ale Camerelor parlamentare sau de legile electorale. Precizăm că, mandatul parlamentar nu intervine în sfera raporturilor juridice civile, pentru că nu rezultă dintr-un contract, ci dintr-o manifestare de voință colectivă a unui subiect determinat, și anume corpul electoral, făcută în scopul de a produce un efect de drept constituțional.⁴

¹ F. Deak, S. Cârpenan, *Contracte civile și comerciale*, Ed. Șansa, București, 1993, p. 137. Potrivit art. 1532 C.civ., „mandatul este un contract în puterea căruia o persoană numită mandant încredințează altei persoane numită mandatar, care acceptă, gratuit sau în schimbul unei remunerații, însărcinarea de a trata una sau mai multe operații în contul mandantului.”

² Dan Claudiu Dănișor, *Drept constituțional și instituții politice*, Ed. Științifică, București, 1997, p.253.

³ Pierre Avril și Jean Gicquel, *Lexique, Droit constitutionnel*, PUF Paris 1986, p. 84 și art. I94 din Regulamentul Camerei Deputaților, Monitorul Oficial al României, nr. 51 din 31 ianuarie 2001.

⁴ Ion Deleanu, *Instituții și proceduri constituționale*, Ed. G.H. Beck, București, 2006, p. 595.

Constituția României, în art. 69 alin. 1 și 2, și Legea nr. 96 / 2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, în art. 1, precizează că „deputații și senatorii sunt reprezentanți aleși ai poporului român, prin care acesta își exercită suveranitatea, în condițiile prevăzute de Constituție și de legile țării” și că „orice mandat imperativ este nul.”⁵ Prin aceasta, atât textul constituțional cât și din lege vrea să semnifice că deputații și senatorii nu pot fi legați printr-un mandat „imperativ”, adică să acționeze într-o anumită problemă concretă numai într-un anumit mod.⁶ Din momentul în care sunt aleși, deputații și senatorii beneficiază de un anumit grad de autonomie. Astfel, în regimul democratic, un parlamentar are dreptul să-și exprime deschis părerile, să accepte sau nu anumite inițiative legislative ale guvernului, să propună amendamente, completări etc. Deci, putem spune că mandatul parlamentar este un mandat de drept constituțional cu o natură juridică specifică, din care rezultă trăsăturile caracteristice lui.⁷

II. Trăsăturile mandatului parlamentar

Din examinarea noțiunii de mandat parlamentar rezultă următoarele principale trăsături: generalitatea, independența și irevocabilitatea.

a) Generalitatea mandatului parlamentar. Mandatul parlamentar are un conținut care exprimă relația parlamentarului cu toată națiunea, și nu numai cu o circumscripție electorală. Această trăsătură rezultă din faptul că mandatul parlamentar nu este un contract, iar alegătorii atunci când votează nu-i stabilesc parlamentarului drepturile și obligațiile. Acest lucru nici nu ar fi posibil, pentru că parlamentarul, o dată ales, devine reprezentantul națiunii, iar conținutul mandatului său este determinat de interesele poporului pe care îl reprezintă.⁸ Conținutul mandatului parlamentar poate fi identificat prin interpretarea îndeosebi a art. 2 din Constituție, potrivit căruia suveranitatea națională aparține poporului, care o exercită prin organele sale reprezentative. Este interesant de reținut faptul că obligațiile rezultate din platforma politică și statutul partidului care l-au propulsat nu mai sunt, sub aspect juridic, obligatorii pentru parlamentar în exercițiul mandatului său. Așadar, relația parlamentar-partid este garantată doar moral și politic, nu și juridic, având drept consecință că parlamentarul nu mai are nici o răspundere față de alegător și nici față de partid.

b) Independența mandatului parlamentar. Independența mandatului parlamentar a fost consacrată pentru prima dată de Constituția franceză din anul 1791, după care acest principiu a fost preluat de către toate constituțiile.

Constituția României prevede, în art. 69, alin. 2, că „Orice mandat imperativ este nul”. Din acest text constituțional rezultă că parlamentarul în exercițiul mandatului său se manifestă fără a fi legat, din punct de vedere juridic, de angajamentele sale față de corpul electoral sau de manifestările de voință ale acestuia, pe durata mandatului, și fără a fi expus revocării.⁹ În acest sens, art. 72, alin. 1, din Constituție și art. 22 din Legea nr. 96 / 2006 privind Statutul

---

⁵ Legea nr. 96 / 2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 380 din 03.05.2006.

⁶ Benone Pușcă, Andy Pușcă, *Drept constituțional și instituții politice*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2006, p. 475.

⁷ In ceea ce privește natura juridical a mandatului parlamentar, reputații specialiști în drept constituțional, Mihai Constantinescu și Ioan Muraru, au precizat că „mandatul parlamentar nu este un mandat în sensul dreptului civil”, ci „o categorie a dreptului parlamentar”.

⁸ Potrivit lui Dan Claudiu Dănișor, mandatul de drept public este indeterminate, deoarece el pretinde a fi națiunea, deși el privește mandat propriu-zis de la o circumscripție electorală. *Drept constituțional și instituții politice*, Ed. Științifică, București, 1997, p.253.

⁹ Benone Pușcă, Andy Pușcă, op.cit., p. 477; Ion Deleanu, op.cit., p. 595; Ion Rus, *Drept constituțional și instituții politice*, Ed. Lumina Lex, București, 2004, p.483.

deputaților și senatorilor fac precizarea că „deputații și senatorii nu pot fi trași la răspundere juridică pentru voturile sau pentru opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului”. Așadar parlamentarul este independent în exercitarea mandatului, el se supune numai Constituției și legilor, fiindu-i asigurată libertatea de acțiune, în interesul națiunii.

c) Irevocabilitatea mandatului parlamentar. Spre deosebire de mandatul de drept privat, care este esențialmente revocabil, mandatul parlamentar este, în principiu, irevocabil. Această trăsătură a mandatului parlamentar are la bază interzicerea mandatului imperativ. Cu toate acestea, în unele regimuri care au introdus metode ale guvernământului semidirect, există posibilitatea ca reprezentanții să fie revocați (exemplu, Statele Unite ale Americii). Revocarea populară este procedura prin care un anumit număr de alegători pot determina încetarea, înainte de termen, a mandatului unui reprezentant, dacă acesta nu mai satisface cerințele alegătorilor.

Constituția României, prin art. 69 alin.2, respinge orice formă de mandat imperativ, ca fiind contrară principiului suveranității naționale și a principiului deliberării. Multe constituții formulează expres această interdicție, motivând că mandatul public nu este propriu-zis intuitu personae. Mandatul nu este dat în considerarea calităților personale ale candidatului ci, în cele mai multe cazuri, personalitatea candidatului este receptată după aparența formală oferită de presă.¹⁰

După părerea noastră, o asemenea dispoziție constituțională a României suscită unele lămuriri: În primul rând, lipsind pe alegători de dreptul de a-i revoca pe parlamentari înainte de termen, înseamnă să-i menținem în funcție chiar dacă aceștia nu mai satisfac cerințele alegătorilor; În al doilea rând, revocarea parlamentarilor de către alegători ar conduce la o mai mare responsabilitate din partea acestora și, implicit, la îmbunătățirea activității lor în exercitarea mandatului.

Fără îndoială, irevocabilitatea mandatului parlamentar este o măsură de protecție a independenței parlamentarului în exercitarea mandatului său, mandat care, așa cum am arătat mai sus, este o categorie a dreptului constituțional.¹¹ Dar aceasta nu înseamnă că parlamentarul nu trebuie să-și respecte promisiunile și angajamentele luate în fața alegătorilor, pentru că, pe plan politic, nerespectarea promisiunilor și angajamentelor poate avea drept consecință excluderea alesului din partidul politic.

d) Durata mandatului parlamentar. Cele mai multe constituții optează pentru o durată de 4 ani a mandatului: Austria, Belgia, Norvegia, Elveția, Olanda, Spania. În unele țări mandatul este mai scurt (3 ani în Suedia), iar în altele mai lung (5 ani în Franța și Italia). Mandatul poate fi pe o durată egală pentru cele două Camere ale Parlamentului, dar poate fi și diferit ca durată. Astfel, în Franța, Adunarea Națională este aleasă pentru o durată de 5 ani, în timp ce Senatul este ales pe o durată de 9 ani (reînnoit la fiecare 3 ani). În Constituția SUA se prevede în art. 1, alin. 2 că membrii Camerei Reprezentanților sunt aleși la fiecare 2 ani, iar în art. 1, alin. 3, că senatorii sunt aleși la fiecare șase ani.¹²

Constituția țării noastre, în art. 69 alin. 1, stabilește că cele două Camere ale Parlamentului, „Camera Deputaților și Senatul, sunt alese pentru un mandat de 4 ani, care se prelungește de drept în stare de mobilizare, de război, de asediu sau de urgență până la încetarea acestora”. De asemenea, poate fi prelungit prin aplicarea prevederilor art. 93 alin. 2 care se referă la situația instituirii stării de asediu sau a stării de urgență de către președintele României, caz în care Parlamentul (dacă nu se află în sesiune) se convoacă de drept în cel mult 48 de ore în sesiune și „funcționează pe toată durata acestora”. Decizia privind

¹⁰ Dan Claudiu Dănișor, op.cit., p. 253.

¹¹ Benone Pușcă, Andy Pușcă, op.cit., p. 478.

¹² Benone Pușcă, Andy Pușcă, op.cit., p. 479.

prelungirea mandatului parlamentar aparține numai Parlamentului, și ea trebuie exprimată printr-o lege organică.¹³

În ceea ce privește începutul mandatului parlamentar, acesta este stabilit de art. 70 alin. 1 din Constituția României, care prevede că „Deputații și Senatorii intră în exercițiul mandatului la data întrunirii legale a Camerei din care fac parte, sub condiția validării alegerii și depunerii jurământului.”

Calitatea de deputat sau de senator încetează, potrivit art. 70 alin. 2, din Constituție, la data întrunirii legale a Camerelor nou alese, sau în caz de demisie, de pierdere a drepturilor electorale, de incompatibilitate ori deces.

După cum se poate observa, mandatul Camerelor se prelungește „până la întrunirea legală a noului Parlament” (ar. 63 alin. 4). Prin această măsură s-a urmărit să se asigure continuitatea exercitării funcțiilor parlamentare, mai ales a funcției de control asupra Guvernului, deoarece, din aceleași rațiuni de continuitate „Guvernul își exercită mandatul până la data validării alegerilor parlamentare generale” (art. 110 alin. 1).

Dacă încetarea calității de deputat sau senator nu comportă nici un fel de discuții în caz de demisie, aceasta fiind o manifestare unilaterală de voință a parlamentarului (manifestare nesupusă nici unei condiții), încetarea calității de deputat sau senator ca urmare a pierderii drepturilor electorale, suscită unele clarificări.

Din analiza textului constituțional se reține că, în caz de pierdere a drepturilor electorale, calitatea de deputat sau senator încetează. Drept urmare, se poate deduce că încetarea calității de deputat sau senator se produce numai în cazul comiterii unor infracțiuni în care, pe lângă pedeapsa principală, se aplică și pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi care constau, printre altele, în interzicerea dreptului de a alege și de a fi ales în autoritățile publice sau în funcții electivă publice (art. 64 din Codul penal).

În cele ce urmează, vom încerca să scoatem în evidență un aspect deosebit de important cu privire la împrejurararea când un parlamentar pierde drepturile electorale. Legea penală stabilește că pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi poate fi aplicată dacă pedeapsa principală stabilită este închisoarea de cel puțin 2 ani și instanța constată că, față de natura și gravitatea infracțiunii, împrejurarările cauzei și persoana infractorului, această pedeapsă este necesară (art. 65 din Codul penal). Așadar, din economia textului de lege, s-ar putea deduce că instanța este aceea care va aprecia dacă se aplică sau nu pedeapsa complementară a decăderii din drepturile electorale. Dar această pedeapsă complementară este condiționată de cuantumul pedepsei principale, adică de cel puțin 2 ani închisoare. De aici se deduce că, în situația în care parlamentarul ar fi sancționat cu o pedeapsă sub 2 ani închisoare, nu va fi privat de exercitarea drepturilor electorale, deci calitatea de deputat sau senator nu încetează.

Intr-o asemenea situație, indiferent că a fost sau nu sancționat și cu pedeapsă complementară, constând în pierderea drepturilor electorale, parlamentarul se află în imposibilitatea de a-și exercita mandatul prin privarea lui de libertate.

Mai poate fi și o altă situație când se descoperă, ulterior confirmării mandatului, că parlamentarul a fost condamnat la o pedeapsă complementară, constând în pierderea drepturilor electorale și efectele hotărârii judecătorești, rămasă definitivă, cuprinde și perioada mandatului. Fără îndoială, într-o asemenea împrejurararea, calitatea de deputat sau senator încetează.¹⁴

Trebuie reținut faptul că Legea nr. 96 / 2006 privind Statutul deputatului și al senatorului, stabilește că în cazul în care parlamentarul aflat în stare de incompatibilitate nu notifică în scris acest lucru este considerat demis de drept din funcția de deputat sau senator, cu data constatării stării de incompatibilitate (art. 7 din Legea nr. 96 / 2006).

¹³ Genoveva Vrabie, op.cit., p. 82.

¹⁴ Ion Deleanu, op. cit., p. 249.

Există și situația când, deputații sau senatorii pot demisiona prin cerere scrisă adresată președintelui Camerei respective.¹⁵

Cale două regulamente ale Parlamentului prevăd și o „demisie de drept” a deputatului sau senatorului care, aflat într-o funcție incompatibilă cu calitatea de parlamentar refuză să demisioneze. În asemenea situație, parlamentarul este considerat demisionat din calitatea de deputat sau senator.¹⁶ Ocuparea locului devenit vacant se face de către unul din supleanți, în ordinea înscrierii lor pe listele partidelor sau ale altor formațiuni politice care au participat la alegeri, iar în cazul parlamentarilor independenți, prin organizarea de alegeri parțiale.¹⁷

III. Protecția mandatului parlamentar

În exercitarea mandatului său, parlamentarul trebuie să se bucure de o protecție specială împotriva unor ipotetice ingerințe, agresiuni, amenințări în legătură cu activitatea pe care o desfășoară, care pot să apară din partea electoratului, din partea partidelor care i-au propus candidați, ori a unor organisme guvernamentale sau neguvernamentale.¹⁸

În sistemul măsurilor de protecție a mandatului parlamentar pot fi incluse incompatibilitățile, imunitățile și indemnizațiile.

1. Incompatibilitățile. Prin incompatibilități se înțelege, în general, interzicerea prevăzută de lege pentru o persoană de a ocupa simultan două funcții care se exclud. În sistemul dreptului constituțional, regulile privitoare la incompatibilități au ca scop protecția și independența parlamentarilor. În acest sens, art. 71 din Constituție menționează, pe de o parte, o incompatibilitate specială, și anume aceea că „nimeni nu poate fi, în același timp, deputat și senator”, iar pe de altă parte, o incompatibilitate generală între calitatea de deputat sau de senator „cu exercitarea oricărei funcții publice de autoritate, cu excepția celei de membru al Guvernului”.

Legea nr. 161 / 2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri și prevenirea corupției¹⁹, determină sintagma „funcții publice de autoritate”, incompatibile cu calitatea de deputat sau senator.²⁰

Mandatul de deputat sau de senator nu este compatibil, în principiu, cu exercitarea unor funcții publice electivă (funcția de Președinte al României, funcția de senator, dacă parlamentarul este deputat sau invers).

---

¹⁵ A se vedea Regulamentul Camerei Deputaților. art. 198 și Regulamentul Senatului, art. 190.

¹⁶ A se vedea Regulamentul Camerei Deputaților. art. 189 alin. 2 și Regulamentul Senatului, art. 175 alin. 2.

¹⁷ În cazul înscrierii unor candidați independenți pe listele partidelor sau ale altor formațiuni politice, problema ocupării locurilor vacante se complică.

¹⁸ Cristian Ionescu, *Tratat de drept constituțional contemporan*, Ed. All Beck, București, 2003, p. 710.

¹⁹ Legea nr. 191 / 2003 a fost publicată în M. Of. nr. 279 din 21 aprilie 2003.

²⁰ Funcțiile publice de autoritate incompatibile cu calitatea de deputat sau senator sunt următoarele: funcțiile din administrația publică asimilate celor de ministru, funcțiile de secretar de stat, subsecretar de stat și funcțiile asimilate celor de secretar de stat și subsecretar de stat din cadrul organelor de specialitate din subordinea Guvernului sau a ministerelor, funcțiile din Administrația Prezidențială, din aparatul de lucru al Parlamentului și al Guvernului, funcțiile de conducere specifice ministerelor, celorlalte autorități și instituții publice, funcțiile de consilieri locali și consilieri județeni, de prefecți și subprefecți și celelalte funcții de conducere din aparatul propriu al prefecturilor, funcțiile de primar, viceprimar și secretar ai unităților administrativ-teritoriale, funcțiile de conducere și cele de execuție din serviciile publice descentralizate ale ministerelor și celorlalte organe din unitățile administrativ-teritoriale și din aparatul propriu și serviciile publice ale consiliilor județene și consiliilor locale, precum și funcțiile care, potrivit legii, nu permit persoanelor care le dețin să candideze în alegeri.

Legea nr. 161 / 2006 prevede funcțiile private incompatibile cu calitatea de deputat sau senator (art. 82 al Cărții I, capitolul III).²¹ Legea nr. 96 / 2006, în articolul 15, reia aceste incompatibilități cu funcții din economie.

Efectul incompatibilităților îl constituie încetarea mandatului de parlamentar.

2. Imunitățile parlamentare. Legea nr. 96 / 2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, în art. 20 alin. 1, definește imunitatea parlamentară ca fiind „ansamblul de dispoziții legale care asigură deputaților și senatorilor un regim juridic derogatoriu de la dreptul comun în raporturile lor cu justiția și în scopul de a le garanta independența.”

Imunitatea parlamentară permite deputaților și senatorilor o protecție față de eventuale presiuni din partea puterii executive de a-i intimida, amenința, sancționa pentru modul în care își exercită mandatul, sau din partea autorităților judiciare și a persoanelor fizice.

Potrivit art. 72 din Constituție, obiectul imunităților parlamentare este iresponsabilitatea juridică și inviolabilitatea parlamentară.

a. Iresponsabilitatea juridică parlamentară. Este o regulă esențială a regimului democratic reprezentativ potrivit căreia deputații și senatorii nu pot fi trași la răspundere pentru votul sau pentru opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului. Prin urmare, întinderea iresponsabilităților „privește toate actele sau faptele savârșite de parlamentar în exercitarea mandatului său”.²² După cum se poate observa, întinderea iresponsabilităților cuprinde doar actele făcute în exercitarea funcțiilor parlamentare. Nu sunt cuprinse insultele sau calomniile proferate de la tribuna Parlamentului, traficul de influență, precum și alte acte sau fapte săvârșite de parlamentar dincolo de limitele stabilite pentru exercitarea funcțiilor care îi sunt conferite prin Constituție și alte legi. Așadar, formele de manifestare ale parlamentarului trebuie să aibă o legătură directă cu conținutul mandatului reprezentativ.

Iresponsabilitatea este și o imunitate cu caracter „permanent”, deoarece efectele ei subzistă chiar și după încetarea mandatului.²³

b. Inviolabilitatea parlamentară. Este un alt mijloc de a asigura independența parlamentarului în exercitarea mandatului încredințat. Inviolabilitatea are drept scop protejarea parlamentarului în ceea ce privește acțiunile sale cu privire la acte ce nu țin de exercitarea directă a mandatului. Ca instituție a dreptului parlamentar, inviolabilitatea „previne urmărirea judiciară nefondată, arbitrară sau vexatorie a parlamentarului, împiedicându-l astfel să-și exercite mandatul încredințat.”²⁴

În noua formă, ca urmare a revizuirii din 2003, Constituția a restrâns „inviolabilitatea de procedură”, arătând în art. 72 alin. 2 că „deputații și senatorii pot fi urmăriți și trimiși în judecată penală pentru fapte care nu au legătură cu voturile sau cu opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului, dar nu pot fi percheziționați, reținuți sau arestați fără încuviințarea Camerei din care fac parte, după ascultarea lor.”²⁵

---

²¹ Funcțiile private incompatibile cu calitatea de deputat sau de senator sunt: a) funcțiile de președinte, vicepreședinte, director general, director, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la societățile comerciale, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, precum și la instituțiile publice; b) funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la societățile comerciale arătate anterior; c) funcția de reprezentant al statului în adunările generale ale societăților comerciale arătate; d) funcția de manager sau membru al consiliilor de administrație ale regiilor autonome, companiilor și societăților naționale; e) calitatea de comerciant persoană fizică; f) calitatea de membru al unui grup de interes economic.

²² Ion Deleanu, op.cit., p. 251; Dan Claudiu Dănișor, op.cit., p. 257.

²³ Dan Claudiu Dănișor, op.cit., p. 257.

²⁴ Ion Deleanu, op.cit., p. 252.

²⁵ Articolul 183 din Regulamentul Camerei Deputaților

În același articol, Constituția prevede că „urmărirea și trimiterea în judecată penală se pot face numai de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.”

Articolul 183 din Regulamentul Camerei Deputaților stabilește procedura parlamentară ce trebuie urmată într-o asemenea situație. Astfel, președintele, în ședința publică a Camerei, aduce la cunoștință cererea ministrului Justiției, apoi cererea este trimisă Comisiei juridice, de disciplină și imunități spre examinare, care, în cel mult 5 zile de la sesizare, întocmește un raport; cererea și raportul se trimit grupului parlamentar din care face parte deputatul în cauză, grup care formulează un punct de vedere scris, în cel mult 5 zile de la sesizare. Raportul și punctul de vedere se înaintează Biroului permanent și se supun dezbaterii și aprobării Camerei care se pronunță în cel mult 20 de zile, cu majoritate simplă.

În caz de infracțiune flagrantă, deputații sau senatorii pot fi reținuți și supuși percheziției, dar în cazul în care Camera sesizată constată că nu există teme pentru reținere, va dispune revocarea acestei măsuri (art. 73 alin. 3).

Incuviințarea ori aprobarea Camerei înseamnă ridicarea imunității parlamentare în legătură cu faptele determinate prin hotărârea Camerei, dar aceasta nu califică faptele care i se impută parlamentarului și nu obligă Înalta Curte de Casație și Justiție să aplice o pedeapsă. Altfel spus, Camera nu se substituie autorității judecătorești.

Indemnizațiile principale și secundare ale parlamentarilor

Indemnizațiile principale constau într-o sumă fixă lunară, diurna pe perioada cât parlamentarul este prezent la lucrările în plen și în comisii, cazarea gratuită pentru cel care nu domiciliază în București sau, la alegere, indemnizația de cazare pe durata desfășurării sesiunilor. Pe lângă indemnizațiile principale, parlamentarii mai beneficiază de indemnizații secundare care constau în diurne de deplasare, gratuitatea transportului pe căile ferate române, pe liniile auto, navale și aeriene interne, rambursarea taxelor de poștă și telecomunicații interne, pentru activitățile legate de exercitarea mandatului.

De asemenea, în scopul exercitării mandatului în circumscripții electorale, parlamentarilor li se alocă, lunar, o sumă forfetară egală cu indemnizația lunară brută.

Indemnizația lunară a deputaților și senatorilor se cumulează cu pensia sau cu alte venituri și se supune impozitului pe venit, conform legii. Potrivit art. 41 alin. 6 din Legea nr. 96 / 2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, „după expirarea mandatului, parlamentarii care nu au mai fost aleși și nici nu beneficiază de pensie sau de altă sursă de venit beneficiază în continuare, pe o perioadă de cel puțin 3 luni, de o indemnizație tranzitorie din partea Camerei respective.”

La împlinirea condițiilor de pensionare prevăzute de Legea nr. 19 / 2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, deputații și senatorii „beneficiază de pensie în cuantumul prevăzut de art. 82 alin. 1 din Legea nr. 303 / 2004 privind statutul magistraților (art. 49 din Legea nr. 96 / 2006).”

În afara indemnizației, deputații și senatorii beneficiază de dreptul la concedii de odihnă pe durata vacanțelor parlamentare ca și la concedii de boală sau pentru interese personale.